

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

NEKAZARITZA SAILA

276/2021 Foru Agindua, uztailaren 8koa. Debekatzea salbuespenez eta aldi baterako suaren erabilerara Arabako Lurralde Historikoan eta nekazaritza eta basogintzako lanak egiteko gomendioak ematea

Uda garaiaren ezaugarriak ditugu giro tenperaturen igoera, eurien eta eguratseko hezetasun ehunekoaren gutxitzea eta eguzki orduen kopuru handiagoa. Faktore horiek guztiek zuzeneko eragina dute landareen hezetasun galeran eta landa ingurunean sutea izateko arrisku indizeen gehikuntzan. Uda sasoi honetan gizakiaren jarduera areagotu egiten da landa ingurunean, eta horrek eta kontrako egoerek berekin ekar dezakete larrialdiak areagotzea, hala nola suteak baso eta nekazaritza lurretan.

Horiek horrela, arrisku handiagoa dagoen sasoi honetan, gomendatzen da prebentzio neurriak hartzea, sute bat sorraraz dezaketen jarduera guztiei dagokienez, hala nola zerealaren bilketa, nekazaritza hondakinen birrintzea, nekazaritza eta basogintzako lanak, garraio bideak onik zaintzeko lanak, astialdiko jarduerak eta abar.

Bestalde, Mendien Foru Arau horrek 65. artikuluan eta Mendien Legeak 44. artikuluan baimena ematen diote Arabako Foru Aldundian mendien alorrean eskumena duen sailari sute baten hasiera eragin dezaketen jarduerak arautzeko, bai eta, eguraldia edo beste zergati arazoitu batzuk direla eta, aldi batean landa ingurunean suaren erabilerara debekatzeko ere, nahiz eta horretarako egokitutako tokietan izan.

Informazioa bildu da Arabako Foru Aldundiaren mendeko atsedenekuetan eta beste atsedeneku batzuetan barbakoak egiteko dauden instalazio finkoen egoerari buruz.

Aztertu dira aginduzko txostenak, Nekazaritza Sailaren Egitura Organikoa eta Funtzionala onesten duen Diputatuen Kontseiluaren otsailaren 9ko 14/2016 Foru Dekretuak ematen dizkidan eskumenez baliatuz, eta Arabako Foru Aldundiko Sailak 2019-2023 Legegintzaldirako Zehazten dituen diputatu nagusiaren uztailaren 5eko 324/2019 Foru Dekretuaren bederatzigarren xedapena aplikatuz, honako hau

XEDATZEN DUT

Lehenengoa. Eremua. Salbuespenez debekatzen da landa ingurune guztian sua erabiltzea, edozein helbururekin dela ere. Landa ingurune izango dira Arabako Lurralde Historikoko leku hauek:

- Zernahi eratako landa lurzorua.
- Mendi publiko zein pribatuak.
- Naturagune babestuak.
- Parke probintzialak eta aisialdi guneak.
- Probintzia edo toki titulartasuneko errepideetako atsedenguneak.

Sua erabiltzeko debeku honek aipatu diren lursailen hedadura guztia hartuko du barnean, bai nekazaritzako, basoko, lorategiko hondakinak deuseztatzeko, bai landaredia kontrolatzeko.

Bigarrena. Erretokiak erabiltzeko debekua. Era berean, debekatu egiten da erretokiak, barbakoak eta sua egiteko helburua duen edozein instalazio erabiltzea, salbu eta foru agindu honen I. eranskinean ageri den toki parkeen zerrendan ageri direnak. Hala ere, instalazioen batek foru agindu honen zortzigarren apartatuan ezarritako betekizunak betetzeari uzten badio uneren batean, itxi egin beharko du hura kontserbatzearen eta mantentzearen ardura duen foru administrazio organoak edo toki erakundeak. Salbuespenez, beste instalazio batzuk era justifikatuan erabiltzeko baimena eman ahal izango da. Horretarako, baimena eskatu behar zaio aurrez Nekazaritza Saileko Mendi Zerbitzuari, eta kasuz kasu aztertuko dira.

Hirugarrena. Aldia. Sua erabiltzeko debekua indarrean egongo da ALHAOn argitaratu eta hurrengo egunetik 2021eko irailaren 19ra arte. Hala ere, baldin eguraldia dela eta komeni bada, aldi hori aldatu ahal izango da.

Laugarrena. Arau hausteak. Foru agindu honetan ezarritako debekuaren urraketak Mendien Foru Arauaren 69. artikuluan xedatutakoaren arabera zigortuko dira, 1.000 euro arteko isunarekin eta sortutako kalte eta galerak ordaindu beharrekin.

Bosgarrena. Debekuaren helmena. Sua erabiltzeko debekua ez dago zertan bete suaren prebentzio edo itzaltze lanetan.

Seigarrena. Neurriak eta zaintza. Lurralde Orekaren Sailari eta Ingurumen eta Hirigintza Sailari eskatzea har ditzatela behar diren neurriak beren ardurapeko atsedenekuetan foru agindu hau betetzeko. Arabako Foru Aldundiko sailek behar diren baliabideak jarriko dituzte barbakoak edo sua egiteko beste edozein instalazio ixteko edo zigilatuzko. Foru aldundiaren menpean ez dauden barbakoak haiek kontserbatu eta mantentzeko ardura duen erakunde edo norbanako jabeak edo titularrak zigilatuko ditu.

Zazpigarrena. Parkeen zerrenda. I. eranskinean adierazten da sua erabiltzeko behin-behineko baimena duten parkeen zerrenda. Baimendutako parkeetako instalazio iraunkorrak dira, espresuki itxita ez daudenak.

Zortzigarrena. Barbakoa edo erretokien betekizun fisiko orokorrak. Mendi Zerbitzuak erretoki edo barbakoa bat baimentzeko, betekizun fisiko hauek bete behar ditu:

a) Egoera onean dagoen obra egitura finkoa izatea.

b) Guztiz estalita egotea eta txinpartak itzaltzeko sistema daukan tximinia izatea.

c) Obra hormak dituen eraikin baten barruan egotea, oinplanoaren perimetroaren ehuneko 75ean gutxienez. Hormak itxita egon behar dira lurretik teilatura, eta eragotzi egin behar dute sua, ilaunak edo partikula goriak ateratzea.

d) Egituraren zorua zolatu artifizialezkoa izan behar da.

e) Su har dezakeen erregairik ez daukan perimetro zerrenda bat izatea, distantzia horizontaleko edo murriztuko 3 metro zabalekoa, behintzat.

f) Barbakoaren ondoan (eraikinak badira, barruan), sukoa ez den ontzi bat izatea, errautsak bota ahal izateko; edo sukoa ez den leku bat izatea, errautsak han biltzeko.

g) Tximiniatik zuhaitz hurbilenaren adaburura dagoen distantzia gutxienez 5 metrokoa izan behar da.

Baldin eta barbakoaren inguruan ez badago suterako arrisku handirik, ez da nahitaez c) puntua bete behar. Hala eginez gero, barbakoaren egitura itxia izan beharko da bere hiru laurdenetan gutxienez.

Bederatzigarrena. Nahitaezko segurtasun neurriak, erretoki edo barbakoak erabiltzean. Hauek dira:

a) Segurtatu behar da 3 metro edo hori baino gehiagoko distantzia dagoela eraikinetik sutea zabaltzeko arriskua daukan edozein erregaitara.

b) Heze eduki eraikinetik hurbil dagoen landaredia, hura erabiltzen ari den denbora guztian, sutze arriskua murrizteko.

c) Adi eta suaren ondoan egon, hark piztuta dirauen denbora guztian, eta berehala itzali, edozein arrisku egoera gertatzen bada.

d) Ez erre hosto, paper, erregai fin eta abarrik, baldin eta haien ilaunak keak eraman baditzaie. Ikatza baino ezingo da erabili.

e) Errautsak hotz daudenean batu beti, eta sukoiak ez diren ontzietan utzi. Sukoiak ez diren ontzietara errautsak baino ezin dira bota eta erabiltzeko moduan egon beharko dira uneoro.

f) Ez pilatu erregai gehiegirik, apurka-apurka bota.

g) Eskura izan nahikoa ur edo sua itzaltzeko baliabide eraginkorren bat, barbakoa piztuta dagoen denbora guztian.

h) Segurtatu sua eta txingarrak guztiz itzalita daudela han ez gaudenean.

Hamargarrena. Salbuespeneko edo presazko prebentzio neurriak. Salbuespenez, eta arrazoi-turiko kausaren batengatik, Nekazaritza Sailak edozein sasoi eta lekutan, baita atsedenguneetan eta kanpalekuetan horretarako gaiturik dauden lekuetan ere, sua erabiltzea debekatu ahal izango du, aldi baterako zein modu iraunkorrean, une eta leku bakoitzean baso suteak izateko dagoen edo aurreikusten den arriskuaren arabera. Horrelakoetan, kasuan kasuko instalazioak behar bezala zigilatuko dira eta/edo seinaleak jarriko dira.

Hamaikagarrena. Nekazaritza eta baso lanetarako prebentzio neurriei buruzko gomendioak. Gomendatzen da sute arriskua dakarten jarduerak egiten diren bitartean, hala nola makinak erabiltzen diren nekazaritza eta basogintzako lanak, zereal bilketa, mendietan sasiak kentzeko lanak, nekazaritza eta basoko hondakinak birrintzea eta abar, baita errepide sarea mantentzeko lanak eta makinak erabiltzen diren bestelako lanak ere, kautelazko neurri ahalik eta zorrotzenak hartzea, lan horiek ezeztatzeraino ere iritsiz, giro egoera desegokiak baldin badaude, hala nola tenperatura altua, haize bortitza eta giro hezetasun baxua. Neurri hauek hartu behar dira:

– Makina bakoitzak honako hauek izan behar ditu: hautsezko edo aparrezko itzalgailua, gutxienez 6 kg-koa; bizkarreko itzalgailua, gutxienez 15 litro urez betea; eta sua jotzekoa.

– Telefono mugikorra izatea, eta estaldura txarreko tokiak kontuan hartzea. Edozein gertakari edo sute gertatuz gero, berehala deitu beharko da 112ra.

– Makinen edo haietako errodamentuen gainberotzea saihestea, bai eta elektrizitate estatikokoaren metatzea ere, zoruan deskargagailuak jarrita.

– Kontu handiz egitea makinaren mantentze lanak, azterketak eta aldian behingo garbiketa, bereziki errodamentuetan, uhaletan eta poleetan, gas-kolektorean eta egunero lastoa pilatzen den makinaren beste toki batzuetan. Ihes hodiko gasen aterabidea ere aztertu beharko da, txinpartak itzaltzeko sistemak behar bezala funtziona dezan.

Zereala biltzeko lanetan, aurrekoek gain, beste neurri hauek ere hartzea gomendatzen da:

– Uzta bilketa hastean, pasada bat egin landutako lurzatiaren inguruan.

– Pasadak haizearen norabidearekiko perpendikularrean egin, haizebetik hasita (haizea norantz doan, han).

– Lurzoru harritsu eta maldatsuetan, murriztu aitzinamendu abiadura.

Hamabigarrena. Foru agindu hau argitaratzea ALHAOn, eta honako hauei jakinaraztea: Arabako toki erakundeei, Arabako Foru Suhiltzaileak erakunde autonomoari, Gasteizko suhiltzaileei, miñoiei, basozainei, UAGArri, nekazari eta abeltzainen elkarteei, baso elkarteei, Arabako ehiza barrutien elkarteei, parke naturaletan zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresei, Arabako Mendi Federazioari eta Gobernuaren Arabako Ordezkariordeztzari. Halaber, eskatzen zaie foru agindu honetan gomendatu eta debekatutakoak herritarrei jakinaraz diezazkietela, eta berariaz eskatzen zaie agintaritzaren agentei eta toki erakundearen agintariei foru agindu honetan xedatutakoak betearaz ditzatela.

AZKEN XEDAPENA

Foru Agindu hau ALHAOn argitaratzen den biharamunean sartuko da inaderrean.

Vitoria-Gasteiz, 2021eko uztailaren 8a

Nekazaritza Saileko foru diputatua

EDUARDO AGUINACO LÓPEZ DE SUSO

Nekazaritza zuzendaria

Mª ASUNCIÓN QUINTANA URIARTE

I. ERANSKINA

Fabrika lanez eraikitako eta horrez eta tximiniaz hornitutako instalazioak –ez badaude espresuki itxita– erabiltzeko behin-behineko baimena ematen den parkeen behin-behineko zerrenda:

PARKEAREN IZENA	KOKAPENA	ERAKUNDE LAGUNTZAILEA
— San Roke	Amurrio	Amurrioko Udala
— Encina	Artziniega	Artziniegako Udala
— Santa Ana	Laudio	Laudioko Udala
— San Gines*	Bastida	Bastidako Udala
— Fresnedo	Santikurutze Kanpezu	Kanpezuko Administrazio Batzarra
— Ostuño	Izarra	Izarrako Administrazio Batzarra

* Instalazioetako bi baino ezin dira erabili: barbakoa anizkun handia eta eraikinaren barruan dagoen barbakoa. Debekatzen da gainerako barbakook erabiltzea.